

urigtige oplysninger som altovervejende hovedregel medfører, at køberen alene har pligt til betaling af kontantprisen for det solgte. Kun hvis kreditor kan bevise, at køberen dog har haft et forsvarligt grundlag for at bedømme aftalen, sker der ingen nedsættelse af køberens forpligtelse. Baggrunden for flertallets forslag er, at udvalget har tilstræbt i videst muligt omfang at sikre overholdelsen af de foreslåede regler gennem civile retlige sanktioner. Udvalget har særlig overvejet, om kreditomkostningerne i stedet burde nedsættes med et beløb, der fastsættes skønmæssigt under hensyn til betydningen af den manglende eller urigtige oplysning, men har forkastet denne mulighed, da den må antages at ville give anledning til store retstekniske vanskeligheder, jfr. betænkningen s. 112.

Udvalgets mindretal er betænkelig ved, at overtrædelse af pligten til at oplyse de enkelte ydelser, disses antal og forfaldstid (lovforslagets § 8, stk. 1, nr. 6) sanktioneres civile retligt, men er i øvrigt enig med flertallet, jfr. betænkningen s. 113.

3. Justitsministeriet er enig i, at man så vidt muligt bør sikre oplysningspligten overholdt gennem civile retlige frem for strafferetlige sanktionsbestemmelser, og at en civil retlig sanktionsbestemmelse ikke bør gøres skønmæssig. Man finder imidlertid, at den af udvalget skitserede ordning indebærer, at køberen i almindelighed vil blive stillet langt bedre, end han kunne have rimelig forventning om, og at der derfor ligger et betydeligt ponalt element i den af udvalget foreslåede sanktion. Ved overvejelserne af, hvorledes en civil retlig sanktionsbestemmelse bør udformes, har justitsministeriet herefter for det første lagt vægt på, at sanktionen bør have en naturlig sammenhæng med den manglende eller urigtige oplysning. Ved tilsidesættelse af oplysningspligten efter § 8 – om tilsidesættelse af oplysningspligten ved kontoaftaler se nedenfor pkt. 4 – bør en indskrænkning i adgangen til at kræve kreditomkostninger betalt således alene komme på tale over for tilsidesættelse af pligten til at give korrekt oplysning om kreditomkostningerne i medfør af § 8, stk. 1, nr. 3 og 4, jfr. stk. 2. Justitsministeriet har dernæst lagt vægt på, at køberen ikke bør stilles bedre, end han med rette kunne forvente som følge af de manglende eller mangelfulde oplysninger. Der henvises herom nærmere til bemærkningerne nedenfor til henholdsvis stk. 1 om retsvirkningerne af kreditors undladelse af at give oplysning om kreditomkostningerne (angivet som et samlet beløb og som en effektiv årlig rente) og stk. 2 om retsvirkningerne af, at kreditor dog har oplyst visse kreditomkost-

ninger på den foreskrevne måde eller har angivet den effektive rente med en for lav procentsats.

Er der tale om manglende eller urigtige oplysninger om andet end kreditomkostningerne angivet som et beløb og som en effektiv årlig rente, finder justitsministeriet ikke, at der bør ske en indskrænkning i adgangen til at kræve kreditomkostningerne betalt. For de fleste af de øvrige pligt-mæssige oplysninger er der næppe behov for en speciel civil retlig sanktionsbestemmelse, da almindelige aftaleretlige fortolkningsprincipper i vidt omfang vil medføre den fornødne civil retlige beskyttelse af køberen. Er et beløb, som køberen skal betale, således angivet for lavt, følger det af almindelige aftaleretlige fortolkningsprincipper, at løftets naturlige forståelse danner udgangspunkt for fortolkningen, hvorfor kreditor ikke kan kræve mere af køberen, end denne ved aftalens indgåelse kan antages at være indgået på at betale. Er der givet uoverensstemmende oplysninger, f. eks. således at ydelsens antal er angivet for lavt, vil almindelige aftaleretlige fortolkningsprincipper ofte føre til, at køberen kun skal betale, hvad den for ham gunstigste fortolkning af aftalen fører til, jfr. betænkningen s. 114. Har kreditor intet oplyst om forfaldstidspunkter vil man ligeledes ved fastlæggelsen af kreditvilkårene ved fortolkning tage vidtgående hensyn til køberens berettigede forventninger.

Kreditors overholdelse af oplysningspligten sikres endvidere i et vist omfang af straffebestemmelsen i § 41, ligesom § 21 vil medvirke til, at oplysningspligten overholdes i køb med ejendomsforbehold, da kreditor ifølge § 21 alene kan begære det solgte tilbage ved en umiddelbar fogedforretning på grundlag af et dokument, der bl. a. indeholder de i § 8, stk. 1, nævnte oplysninger.

Da de efter § 8 foreskrevne oplysninger skal være givet ved købsaftalens eller kontoaftalens indgåelse, er det afgørende for, om § 39 finder anvendelse, hvorvidt de af bestemmelsen omfattede oplysninger er givet på det tidspunkt, da tilbudet accepteres. Er det køberen, som først har afgivet tilbud, er det tilstrækkeligt, at oplysningerne er givet samtidig med sælgerens accept af køberens tilbud. Der henvises herom til bemærkningerne til § 8.

4. Hvad angår oplysningspligt ved indgåelse af *kontoaftaler* (lovforslagets § 33) har justitsministeriet overvejet, om det vil være hensigtsmæssigt at sikre denne overholdt ved civile retlige sanktioner.

En indskrænkning i adgangen til at kræve kreditomkostningerne betalt er næppe egnet som sanktion over for en tilsidesættelse af pligten til